Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го БЕРЕЗНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 17, 1983 No. 50. VOL. XC.

Парафія подарувала 9,000 дол. на допомогу еміґрантам з Польщі

Торонто, Онт. (Д.Даревич). — Парафія св. Євхаристії, при вулиці Бродв'ю в Торонто, передала до бюра Канадської Української Іміграційної Служби 9,000 долярів на допомогу новим еміґрантам з Польщі.

Церковний комітет допомоги втікачам передав 5,000, а 4,000 дол. на заклик Церковного Комітету зложили родини парафіян. Крім того Церковний комітет зобов'язався дарувати стільки грошей,скільки особисто пожертвують окремі парафіяни від 5,000 дол. вгору. Іншими словами Церковний комітет дав виклик і заохоту всім членам парафії прийти з допомогою потребуючим родинам з Польщі.

Цей щедрий дарунок спеціяльно призначений для тих українських родин з Польщі, члени яких були недавно інтерновані і яким польський уряд тепер дозволяє виїхати з Польщі. Канадський уряд погодився на виїзд інтернованих та їх родин прямо з Польщі до Канади, якщо вони матимуть спонзора. Тому саме голова Канадської Української Іміграційної Служби, Богдан Микитюк, підписав документи спонзорства вже п'ятьом таким родинам, а інші чекають на підписання документів тому, що фонди КУІС були вичерпалися.

КУІС недавно видала заклик до всіх українців у вільному світі допомогти переслідуваним українцям в Польщі виїхати до Канади, а це буде можливе тільки тоді, коли КУІС матиме відповідну суму грошей, щоб забезпечити новим еміґрантам прожиток в Канаді бодай в перших місяцях. Завдяки щедрому дарункові парафії св. Євхаристії одна родина вже приїхала до Канади.

Парафіянам, парафіяльному комітетові та пароховi, отцеві Шадякові належиться велике признання за княжий дар, тим більше, що парохія вже майже рік опікується двома молодими втікачами з Польщі, а останньо ще і новонародженим немовлятком.

Церква Преображення Господнього в Кіченері, Онт., де в порівнянні до інших міст є мала українська громада, на чолі зі своїм парохом о. Ярославом Чижом також може служити за приклад,гідний наслідування. В останньому році парафія прийняла опікунство над п'ятьма родинами з Польщі.

Молоді організації Пласт і СУМ також заопікувалися поважним числом нових іміґрантів, в більшості студентів або молодих людей.

Було б побажано і похвально, щоб кожна українська парафія, установа та організація в Канаді, яка досі не зложила своєї пожертви, ані не взяла опікунства над кимось з новоприбулих, пішла за цими гідними наслідування прикладами.

Михайло Захарко переобраний на голову Пертамбойської Округи УНС

Перт Амбой, Н.Дж. — В неділю, 27-го лютого ц.р., тут в залі Українського Народного Дому відбулися Річні загальні збори Округи Перт Амбою.

Михайло Захарко, голова Округи відкрив Збори, вітаючи присутніх секретарів, відділових урядників, головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса та старшого обласного організатора Василя Оріховського.

Після відчитання порядку нарад, який прийнято без зміни, секретарка Округи Дарія Оріховська відчитала протокол з минулорічних нарад. Протокол прийнято без змін. Предсідник Зборів Корнило Галушка попросив до звіту голову Округи М. Захарка, який подав точний звіт з організаційної діяльности поодиноких відділів та склав признання тим секретарям, які причинилися до того, що, не зважаючи на різні труднощі, Округа виконала свою квоту на 62 відсотки. До цього успіху причинилися такі відділи, а головно іхні секретарі: 353-ій Відділ (секретарка Д. Оріховська) — 25 членів, 372-ий Відділ (Йосиф Ярема) — 16 членів, 349-ий Відділ (М. Захарко) — 9 членів, 155-ий Відділ (М. Лоренц) — 6 членів, 168-ий Відділ (У.Бабин) — 2 члени, 322-ий Відділ (К. Мазепа) — 2 члени, 312-ий Відділ (Юлія Шарик) і 342-ий Відділ (Єлисавета Погода) здобули по одному членові.

Дальше голова Округи звітував про Союзовий

Михайло Захарко

День, який щороку справляють округи стейту Ню Джерзі. Стейтовий День був вдалий і прихід для Округи виносив 322.88 дол. Як голова Округи М. Захарко старався полагоджувати всі союзові справи, де була потреба. На закінчення подякував всім за гарну співпрацю.

Слідуючим звітодавцем був касир І. Бабин, який подав, що прихід виносив 597.32 дол., розхід 155.20 дол., в касі зараз є 2,469.70 дол. Звіт касира прийняли присутні оплесками. За Контрольну комісію звітував Й. Ярема, заявляючи, що Управа працювала добре і він подав внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. Внесок прийнято одноголосно і заразом було рішено перевибрати Управу Округи. Склад Управи: голова — М. Захарко, заступник голови — Корнило Галушка, секретар — Д. Оріховська, касир — І. Бабин,

(Закінчення на стор. 4)

В Рочестері покажуть фільм „За стерном долі"

Рочестер, Н.Й. — Заходами Окружного Комітету Українського Народного Союзу тут в неділю, 27-го березня, о год. 2-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 831 Джозеф авеню, буде висвітлений фільм продукції Слав ка Новицького „За стерном долі", який представляє життя еміґрації від найдавніших часів до сьогоднішніх днів. У фільмі схоплені найважливіші події, визначні постаті українського життя, концерти, експонати українських виставок та інші здобутки поселенців. Головним диктором-оповідачем у фільмі виступає відомий голливудський артист українського роду Джек Пеленс-Палагнюк у товаристві своїх сусідів з Пенсильванії.

Фільм робить і залишає в глядача гарне враження, приємне почуття і милу згадку. Додаткові пояснення і коротке слово про ролю української молоді в братському русі скаже керівник братської діяльности в УНС Марта Кордуба.

Сен. П. Юзик нагороджений орденом Св. Григорія

Оттава, Онт. — Митрополит Максим Германюк, голова Української Католицької Церкви в Канаді, вручив сенаторові Павлові Юзикові офіційне іменування його „Командиром-кавалером ордену св. Григорія Великого", підписане Папою Іваном Павлом II.

Це одне з найвищих відзначень, що їх можуть отримати миряни з рук Папи римського, сен. Юзик дістав з приводу 20-річчя членства в канадському сенаті, 50-річчя праці на пості професора і близького 70-річчя з дня народження.

Святочна його інсталяція як „Кавалера ордену св. Григорія" відбудеться в травні в приміщеннях папського нунція в Оттаві. Інсталяцію переведе Анджельо Пальмас, папський нунцій в Оттаві, в присутності кардинала Владислава Рубіна, голови Священної Конгреґації Східніх Церков, і Єпископа Ізидора Борецького з Торонто.

Сен. Юзик, директор УНСоюзу на Канаду, є широковідомий український громадський діяч і науковець, борець за багатокультурність в Канаді і оборонець людських прав. Він є також автором численних книжок і професором російської та

Сен. Павло Юзик

совєтської історії університетів Манітоби і Оттави.

Сен. Юзик вже довгі роки особливо допомагав Українській Католицькій Церкві на терені Канади як промовець, дорадник і репрезентант при різних нагодах. Останньо він є активним членом комітету для будови української католицької катедри в Оттаві, яка має бути завершена з приводу 1000-річчя Хрищення України-Руси.

Високе іменування його як церковного мирянина дає право на ношення спеціяльного парадного одягу, як також місце сидіти в часі святочних церковних відправ поруч єпископів, кардиналів і Папи.

Вийшов 198-ий том „Записок НТШ" присвячений І.Франкові

Ню Йорк, Н.Й. — Тут появився з друку новий том центральної науково-видавничої діяльности Наукового Товариства ім. Шевченка, якою є „Записки НТШ".

Це вже 198-ий з черги том цієї серії п.з. „Іван Франко — мистець і мислитель" — „Збірник доповідей для відзначення 125-річчя народин і 65-річчя смерти Івана Франка", — під редакцією проф. Євгена Федоренка. Книжка величиною 212 сторінок у люксусовому виданні з твердою полотняною обгорткою з золотими витисками. Текст двомовний — англомовний „Вступ" дав названий редактор, українське „Вступне слово" — проф. Василь Лев. В книжці деякі статті подані англійською мовою. Особливою прикрасою тієї книги є англійський переклад поеми „Іван Вишенський", що його зробив Роман Орест Татчин, з англомовною статтею-коментарем проф. Леоніда Рудницького, наукового секретаря НТША. Останньою книжкою НТШ у серії „Пам'ятки української мови й літератури", том IX, був „Словник синонімів української мови" під редакцією професорів Григора Лужницького і Леоніда Рудницького (1982, стор. 464).

У друку знаходяться такі книжки НТША: два томи „Документів до польсько-української війни у 1920 році", знайдені у різних польських бібліотеках, зібрані і зредаґовані проф. Тарасом Гунчаком; „Мистецтво бойківської церкви", проф. В. Кармазина-Ковського, люксусове видання з кругло 100 світлинами церков; Збірник на пошану проф. Миколи Чубатого, який саме 35 років тому заснував НТШ на американському терені.

Взагалі ж цей рік — це ювілейний рік НТШ, бо минає 110 років від його заснування у Львові. Президія й Управа НТША приготовляються до величавого відзначення цього ювілею науковою конференцією разом з усіми іншими українськими науковими установами, виставкою книжок і бенкетом. Особливу нагоду до такого відзначення дасть посвячення новопридбаного Дому НТШ на 4-ій авеню в Ню Йорку, зараз біля площі Астор, у центрі української дільниці міста з найкращим доїздом підземками і автобусами, у найближчому сусідстві відомої американської високої школи Купер Юніон. Цей Дім НТШ стане наче центром усіх чотирьох крайових НТШ — Американського, Канадського, Европейського і Австралійського.

Книжку „Іван Франко — мистець і мислитель" можна замовити у книгарні „Свободи", ціна 15 дол.

Ще можна вносити прохання на стипендії УНСоюзу

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Головний Уряд УНСоюзу повідомляє, що ще прийматимуться зголошення на уділення стипендій українській молоді на 1983-84 навчальний рік.

Заяви можуть подавати члени Українського Народного Союзу, які належать до УНСоюзу принаймні останні два роки, рахуючи від числа 31-го березня того року, в якому подається аплікацію на стипендію. Особи, які подають аплікації, повинні бути студентами акредитованих коледжів чи університетів, такими,що далі студіюватимуть у тому навчальному році, на який бажають дістати стипендії. Це стосується і випускників середніх шкіл: вони також повинні бути студентами на вказаний календарний навчальний рік. Якщо такий градуант середньої школи подав аплікацію на стипендію і її йому схвалили, але аплікант чи аплікантка ще не знають, чи їх прийняла висока школа їхнього вибору на виклади наступної осени, дістануть свою стипендію пізніше, як тільки підтвердження з коледжу чи університету до них надійде.

Апліканти, що бажають дістати стипендію, мусять

(Продовження на ст. 4)

В УВАН ВІДЗНАЧАТЬ Д. БУРЛЮКА

Ню Йорк, Н.Й. — Українська Вільна Академія Наук відзначить соту річницю з дня народження Давида Бурлюка. Імпреза відбудеться в неділю, 20-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні, в приміщенні Академії, при 206 Захід 100-та вулиця. У програмі: Вадим Павловський — „Футурист України Давид Бурлюк"; Оксана Міяковська-Радиш — „Давид Бурлюк в Америці". Доповіді будуть ілюстровані малюнками мистця.

МОСКВА ПРИСПІШУЄ ОЗБРОЄННЯ НІКАРАҐУА

Вашінгтон. — Високий офіційний речник Департаменту оборони заявив у понеділок, 14-го березня, що Совєтський Союз приспішив своє постачання зброї до Куби і Нікараґуа минулого року і попередив, що совєтські зусилля в Центральній Америці загрожують перетворенням даного району в „другу Східню Европу".

Одночасно речник Фред Ікле виразно підкреслив безвідповідальну ролю західньоевропейських союзників, яку вони відіграють в цьому ройоні.

„Відношення наших европейських союзників до боротьби за демократію в Центральній Америці та Караїбському басейні є дуже розчаровуючі", — сказав Ікле перед сенатською Комісією закордонних зв'язків.

„Вони або хочуть залишитися зовсім несвідомими про те, що відбувається і дозволяють обдурити себе тоталітарною пропаґандою, або деякі з них можуть бути просто зловмисними. Вони відмовляються допомогти тим, які хочуть побудувати демократію в Ель Сальвадорі та інших країнах Центральної Америки".

Заступник секретаря оборони Ікле і Томас Ендерс, заступник державного секретаря у справах міжамериканських відносин відповідали на запити республіканських і демократичних сенаторів відносно прохання президента Роналда Реґена про надання додаткової військової допомги Ель Сальвадорові в сумі 110 мільйонів долярів.

Ікле говорив про совєтську військову розбудову та „імперіялістичну експансію" на Кубі, в Нікараґуа, Ґренаді і Сурінамі, додаючи: „Якщо ми відмовимо зброю, боєприпаси і гроші цим протикубинським силам, якщо банки наших союзників і наші банки будуть продовжувати посилати більше грошей до Нікараґуа, ніж до Ель Сальвадору, якщо ми змусимо тих, що бажають будувати демократію, поділитися владою з тими, що стремлять знищити її, якщо ми просто хочемо відхреститися від цього конфлікту, тоді військова сила, яку нагромадили в цьому районі Совєтський Союз і Куба, є достатньою, щоб перетворити Центральну Америку в ще одну Східню Европу".

Камінь з Марса є першим „відвідувачем" Землі

Ню Йорк, Н. Й. — „Ню Йорк Таймс" у виданні з 15-го березня ц.р., помістив довшу замітку про те, що не зважаючи на посилені студії і досліди багатьох вчених, досі не вдалося встановити чи на інших плянетах, зокрема на Марсі, знаходяться живі істоти. Одиноким свідком і „відвідувачем" Землі з Марса є камінь вісім інчів в діяметрі і вагою 17,5 фунтів крім, очевидно каміння і пороху, який привезли американські астронавти з Місяця.

Згаданий камінь знайшли дослідники на льоду Антарктики чотири роки тому. В наукових колах панує думка, що він походить з Марса, але існують супереч ні погляди на цю справу.

Спеціялісти, які займалися раніше перевіркою матеріялів привезених з Місяця, студіюють цей метеорит, щоб встановити його поход ження. Д-р Роберт Пепін з університетської ляболаторії в Міннесоті заявив, що він особисто і його колеґи навіть не сумніваються про походження каменя-метеорита, не зважаючи на сумніви, що існують в деяких колах вчених-геологів.

Інший вчений д-р Доналд Д. Боґард, наглядач над придбаними метеоритами у міжпростірному центрі в Гюстоні, Тексас, каже, що геологи повинні тепер більше уваги присвятити студіям цієї проблеми, тобто різним аспектам плянети Марс.

У світі

З РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, Бразилія, повідомляють, що політична влада в 10-ох із 23-ох стейтів Бразилії 15-го березня перейшла з рук військовиків у руки політичних лідерів опозиції, де опозиційні кандидати виграли в губернаторських виборах у листопаді минулого року. Це були перші вибори губернаторів за останні 17 років. Найбільші промислово розвинуті стейти, включаючи Ріо де Жанейро і Сао Павльо, міняють владу.

СІМ РОКІВ ПІСЛЯ СМЕРТИ еспанського диктатора Франсіско Франко демократія в Еспанії пустила глибоке і здорове коріння. Прем'єр-міністер соціялістичного уряду Феліпе Ґонзалєс після 100 днів перебування при владі виступив вперше на пресовій конференції та висловив свої міркування про пройдений шлях, майбутню діяльність та основні напрямки політики його уряду. Основним питанням для молодого прем'єр-міністра є економіка країни. З міжнародних питань Ґонзалєс виділив участь Еспанії в НАТО і мир, особливо в даний час мир в країнах Латинської Америки. Мир соціяльний в Еспанії та мир міжнародний у світі — це основні напрямні дальшої внутрішньої і зовнішньої політики 41-річного прем'єр-міністра Еспанії.

ЯК ЗАПОВІДАЛИ ЛИСТІВКИ забороненої профспілки „Солідарність", після протиурядових демонстрацій в неділю, 13-го березня, на площі перед корабельнею в Ґданську під пам'ятником жертвам розстрілу робітників відбулася демонстрація також і в понеділок. Понеділкову зміну робітників розігнала поліція, як і попередню. Лєха Валенси, колишнього лідера „Солідарности", на демонстрації не було, хоч він сам напередодні заявив кореспондентам, що буде.

БОЛГАРІЯ ПІДПИСАЛА З Нікараґуа угоду про трирічну допомогу в сумі 165 мільйонів долярів. Ця допомога включає будівництво глибоководного морського порту на березі Атлантийського океану. Порт, який буде побудований в Ель Влюф у затоці Блюфілдс, зможе приймати пароплави з Европи, Африки, Караїбського басейну, не проходячи через Панамський канал. Дотепер Нікараґуа мала лише один порт Корінто на узбережжі Тихого океану. Новий порт має бути закінчений в 1985 році.

ІТАЛІЙСЬКА ГАЗЕТА „Коррієре делля сера", історія якої нараховує 107 років, надрукувала статтю під заголовком „Анджельо Ріццолі і Тассан Дін арештовані". Анджельо Ріццолі є президентом великого видавничого концерну „Коррієре делля сера"; Бруно Тассан Дін є головним директором газети. Підзаголовок у газеті говорив також про арешт брата А. Ріццолі, Альберта. Ще 18-го лютого були арештовані у своїх домах власники газети і головний управитель, запідозрені в банкротстві і ошустві. Під час перегляду фінансових справ Ріццолі виявилося, що бракує 22 мільйони долярів. Всі арештовані знаходяться у в'язниці поки ведеться слідство.

ЗРОСТАЄ ОПТИМІЗМ ЩОДО ПЕРЕГОВОРІВ В ЛИВАНІ

Вашінгтон. — Міністер закордонних справ Ізраїля Їцак Шамір заявив у вівторок, 15-го березня, що в наслідок обміну думок нових пропозицій Уряду ЗСА відносно переговорів про виведення ізраїльських військ з Ливану, він повертається до Ізраїля переконаний, що „ми приблизились до розв'язки".

Високий офіційний речник Державного департаменту пізніше сказав репортерам: „Пролому ще немає, але ми дійсно віримо, що робиться поступ".

Ці заяви були найбільш оптимістичні, які були зроблені за весь час переговорів, які велися від суботи, 12-го березня. Переговори також включали зустрічі між ливанською і американською сторонами.

Підсумовуючи результати переговорів ізраїльський міністер наприкінці заявив: „Я повертаюся додому з новими ідеями, і ми обдумаємо їх в Ізраїлі. Я повертаюся додому переконаний, що ми є ближче до розв'язки. Я переконаний, що існує велика ідентичність поглядів і цілей між Урядом З'єднаних Стейтів і урядом Ізраїля щодо полагодження проблеми виводу всіх чужинецьких військ з Ливану і попередження терористичної діяльности на ливанській території проти Ізраїля"

З другого боку, згідно з повідомленнями західніх дипломатів і офіційних осіб Сирії, різні види влаштування безпеки і нормалізації, які Ізраїль вимагає від Ливану в теперішніх переговорах між Ливаном та Ізраїлем, є цілковито неприємливими для Сирії.

Ці ж самі сирійські офіційні особи вказали, що якщо угода між Ізраїлем і Ливаном включатиме залишення в Ливані якоїсь частини ізраїльських військ, будь-яку формальну торгівлю, туристичні або дипломатичні зв'язки між Ливаном та Ізраїлем, Сирія відмовиться вивести свої війська з північного Ливану і долини Бакаа.

„Те, про що говорять ізраїльці і ливанці тепер у Вашінгтоні є далеке від сирійських найменших вимог щодо виводу військ з Ливану".

Один західній дипломат, обізнаний з теперішніми сирійськими міркуваннями сказав: „Форма угоди, якої добивається Ізраїль є цілком неприємливою для сирійців".

КРАЇНИ ОПЕК ЗНИЗИЛИ ЦІНУ НА НАФТУ

Лондон, Англія. — З надією відзискати контролю над світовим ринком нафти, 13 членів Організації країн експортерів нафти (ОПЕК) погодилися в понеділок, 13-го березня, знизити ціни на нафту. Таке спільне рішення прийняте перший раз на протязі 23-ох років існування організації.

Основне зниження цін буде на 15 відсотків, тобто до 29 долярів за барилку, з 34 долярів, в цінах за сиру савдійську легку ропу, яку ОПЕК вважає за мірило встановлення цін на інші сорти нафти.

Встановлення нових цін це лише частина складного рішення, яке включає також встановлення межі середнього річного видобутку до кінця цього року в кількості 17,5 мільйона барилок денно, що є приблизно на 3,5 мільйона барикол більше, ніж теперішнє виробництво ОПЕК.

Кількість видобутку нафти була встановлена для кожної країни зокрема, крім Савдійської Арабії, яка погодилася міняти кількість свого видобутку відповідно до умов ринку. Цю ролю Савдійська Арабія виконувала дуже часто і перед тим.

Ціни на нафту цієї групи країн можуть виявитися занадто низькими, щоб дати можливість іншим країнам ще більше знизити ціни на свою нафту, на думку промислових експертів. Нові ціни, можливо, не будуть мати жадного впливу на роздрібну ціну на бензину і ропу для опалювання в ЗСА тому, що ціни на них вже відбивають рівень нових цін на сиру нафту ОПЕК, включаючи внутрішній видобуток сирівцю.

Перше випробування нової угоди прийшло негайно з Мехіко, великої країни-виробника нафти не-члена ОПЕК, яка повідомила про зниження своїх цін на 2 до 3.50 дол. за барилку, що в середньому дорівнює новій структурі цін ОПЕК.

Інше випробування може прийти з Британії. Британські промисловці заявили, що наприкінці цього тижня вони зможуть дати оцінку впливу зниження цін ОПЕК на ціни нафти, видобутої в Північному морі.

В Америці

НЕСПОКОЇ В МАЯМІ на Фльориді дещо притихли, але вночі з понеділка на вівторок, 14-го на 15-го березня, поліція газом й іншими засобами мусіла розганяти гурти молодих негрів, які не тільки грабували крамниці, нищили приватне майно громадян, підпалювали автомобілі, але обкидували пляшками, камінням та іншими твердими предметами поліційні відділи. Степані Далтон, речник поліції, заявила кореспондентам, що поліційні відділи, скріплені людьми з інших станиць, майже повністю ізолювали дільницю, в якій відбулись заворушення, а поодинокі випадки спричиняють ті, переважно молоді негри, яким вдалось вирватись з оточення.

ПРИКОРДОННА СТОРОЖА між ЗСА і Мехіко притримала тільки на протязі одного місяця лютого 80,310 нелегальних еміґрантів які без дозволу намагалися продістатись до З'єднаних Стейтів Америки. Речники Служби іміграції і натуралізації заявили, що прикордонники не можуть дати собі ради з нелегальними еміґрантами, серед яких є багато пачкарів наркотиками. Федеральний Уряд наказав вислати додаткових 100 прикордонників у цю частину країни, але вони ледве чи можуть змінити ситуацію. Економічний стан в Мехіко значно погіршився і мехіканці масово, цілими родинами, намагаються за всяку ціну перейти кордон до ЗСА. В січні ц.р. було переловлено 34,750 порушників.

СПЕЦІЯЛЬНЕ ЧИСЛО

„Український Тижневик" присвятить своє чергове число з датою 20-го березня ц.р. 50-літтю Великого Голоду-народовбивства в поневоленій Україні. Це спеціяльне число буде вислане всім сенаторам і конгресменам ЗСА. Також одержать це спеціяльне число „Українського Тижневика" всі передплатники „Свободи", яких просимо після прочитання передати це число своїм приятелям і знайомим для інформації не-українців про цей великий злочин московських окупантів над українським народом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00. на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пропаґанда на місце науки

Насправді, 6-сторінкова брошура О. Поліщука, ,,кандидата філософських наук", п. з. ,,Утворення Союзу РСР — воля вільних народів", не заслуговує на увагу, бо це пропаґандивне сміття на найнижчому рівні газетного пашквілю. Але саме тому це цікаве явище, що така стаття, яка не має з наукою історії найменшого стику, появилася в офіційному совєтському органі ,,Радянське право", ч. 11 за 1982 рік: це ніби офіційне становище совєтського правознавства.

Головна теза цієї статті, що ані Третій ані Четвертий Універсали не створили ніякої української держави. Не має теж значення Берестейський мир, в якому чотири держави осереднього Союзу визнали Українську Народну Республіку, бо ,,нарід" не визнавав УНР і її влади. У тій статті немає ні одного відсилача до будь-якого іншого твору і будь-якої іншої опінії, як тільки до власних большевицьких пропаґандивних теорій, побудованих на фальшуванні історії. Автор промовчує історичний факт, що Перший Всеукраїнський З'їзд Рад, скликаний з ініціятиви Виконавчого Комітету Робітничих Рад Києва, мав коло 2,000 членів, при чому большевики розпоряджали максимум 70 делеґатами. Побачивши свою безсильність і ставши в обличчі прийнятих тим З'їздом яскравих протибольшевицьких резолюцій, тих 70 членів меншости переїхали до Харкова — вже під опіку зформованих на корінних російських землях большевицьких військ. Ото ж, коли автор тієї пропаґандивної рептильки покликається раз-у-раз на Перший Всесоюзний З'їзд Рад Робітничих, Селянських і Солдатських Депутатів, що відбувся у Харкові 26-го грудня 1917 року, як на правну генезу теперішньої УССР, то це грубе пофальшування історії. Йдучи по цій лінії, автор промовчує ультимат, що його московський раднарком вислав був Українській Центральній Раді, та який саме й відкинув і натаврував вгорі Київський З'їзд.

Про початки імперіялістичного походу Москви проти молодої Української Народної Республіки існує вже поважна література — і не тільки українських протисовєтських авторів, а й самих большевиків. Ленін, Троцький, Скрипник, Лапчинський, Муравйов і багато інших видатних комуністичних діячів залишили дослідживачам історичної правди багатющий матеріял. Існує теж совєтська військова література, в якій з'ясовано творення військ, які маршували проти України за стратегічним пляном, виготовленим у Москві — одні від сторони Харкова, на Лівобережжі зі сходу, і другі через Бахмач з півночі. Існує теж українська поважна література про перші бої з большевиками, почавши від першого здавленого у Києві повстання на Печерську, аж до останніх боїв у листопаді 1920 року, коли перестав існувати реґулярний протибольшевицький фронт, бо рештки Дійової Армії УНР перейшли Збруч і піддалися польській владі, яка інтернувала свого учорашнього українського союзника (з Варшавського пакту 21-го квітня 1920).

Ціла Українська Радянська Енциклопедія (УРЕ) заповнена фальшами, писана під кутом не історичної правди, а партійної доктрини й імперіяльних інтересів. Але був час ще навіть за Леніна, коли вже можна було перепачковувати науку. Наприклад: підручники математики й фізики появилися з коротким вступом із подякою ,,ясному сонічку" Сталінові, якому той підручник завдячував свою появу. Тепер ,,ясного сонічка" вже не згадують, але й речі, які друкуються у таких ніби фахових і авторитетних журналах, як ,,Радянське право" — відкидають всякі серпанки наукового підходу, відкидають всі джерела, які представляють факти на основі документів, і задовольняються включно пропаґандивними фразами. Очевидно, така система обрахована тільки для анальфабетичного читача і то на дуже короткий час діяння. Захід уже пізнав цю систему, західні дослідники навчилися вже виловлювати з видань, які появляються в СССР, дещо з правди (наприклад, про археологічні розкопки, які, зрештою, теж недавно запряжено до інтересів імперії), — така література перестала цікавити фахівців. Єдиною базою, на якій спирається совєтський режим, це мілітарна сила плюс майстерно розбудований терористично-поліційний апарат із карикатурою судочинства, який становить також частину політичного режиму.

І тому, може, також цих завваг на тему статті-брошури ,,Утворення Союзу РСР — воля народів" забагато і завелика честь для автора того незуґарного еляборату.

Микола Бараболяк

,,ГОВОРИЛА НЕБІЖЕЧКА... ДО САМОЇ СМЕРТИ..."

Так і з переговорами між СССР і ЗСА про роззброєння. Говорять і будуть ще говорити роками, та ледве що путнього вийде з тих розмов. У всяких міжнарод них переговорах треба розрізняти дві стадії: перше треба досягти плято, де обидві договірні сторони дійдуть до переконання, що договір краще чим не-договір. Щойно досягнувши те плято, зачинаються переспрaви про умови договору. Слідкуючи за ходом американсько-совєтських переговорів про обмеження зброєнь, треба дійти до висновку, що ні ЗСА, ні СССР, не дійшли ще до конклюзії, що ситуація з договором про роззброєння буде для них корисніша чим статус кво без договорення.

Совєтський Союз досягнув такого рівня у зброєннях, що внаслідок договорення йому прийшлось би зліквідувати дещо з тієї зброї, що її вони напродукували таким великим коштом — недоїдання їхнього населення. В нього нині є почуття безпеки і він боїться, чи виелімінувавши дещо зі зброї, яку має, втримає той рівень безпеки. Америка ж не дуже спішиться договорюватись, бо вважає, що нині приходиться їй перетрактувати з позицій слабшого, а це некорисно. Тому для ЗСА краще підсилити дещо свої зброєння і аж тоді сідати до переговорів сильнішими.

Для нас питання роззброєневих переговорів цікаве, бо від того залежить і наша доля. Наші вигляди не будуть такі самі, в умовах детанту як у час воєнного напруження між ЗСА і СССР.

Під цю пору ведуться трояки переговори про обмеження зброєнь між ЗСА і СССР: Переговори про ,,Взаємне і збалянсоване зредукування збройних сил" — MBFR, ,,Розмови про обмеження стратеґічної зброї" — START, і врешті розмови про ,,Нуклеарні збройні сили середнього радіюсу" — INF. Перейдемо коротко по черзі проблеми пов'язані з кожним родом тих переговорів, щоб могти краще зорієнтуватись у питанні, які вигляди на успіх мають ці переговори.

1. Взаємне і збалянсоване зредукування збройних сил"- це переспрaви між альянтами НАТО і країнами Варшавського Пакту про обмеження усіх родів зброї, а в першу чергу конвенціональних збройних сил. Зачались ці переговори ще в жовтні 1973 року, тягнуться отже вже 10 літ без ніякого висліду. Найновіша сесія тих переговорів зачалась у Відні у січні ц. р. Хоч йдеться тут головно про вкорочення сухопутніх, танкових і летунських збройних сил в Европі, переговори мусять заторкувати теж вжиття ядерної зброї, бо відомо, що конвенціональні збройні сили в Европі розпоряджають теж ,,малою" ядерною зброєю. У рамах тих розмов можна б отже розв'язувати теж обмеження вжитку ядерної зброї, ще й тому, що в тій конференції репрезентовані всі партнери НАТО, а вони ж хіба повинні тут мати голос, бо йдеться про їх шкуру. Америку репрезентує в тих розмовах Мортон Абрамович, випробуваний дипломат. Совєтську делеґацію очолює амбасадор Валерій Михайлов. Які є вигляди, що може дійти до якоїсь згоди на цьому віденському форумі? Ніякі. Відомо, що СССР має на тому фронті величезну перевагу танками (16,000) та сухопутніми військами. Сили Варшавського Пакту нараховують 58 дивізій — 960 бійців, коли НАТО розпоряджає тільки 27-ма дивізіями — 790 тисяч вояків. Совєти не погоджуються на зменшення їхніх сил, бо закидають, що проти них є теж французькі збройні сили (315,000 з чого 50,000 стаціонує в Німеччині). Совєти беруть до уваги й те, що сили НАТО краще технічно вивінувані, коли їхні альянти не дуже певні (поляки). На всякий випадок совєти ніяк не хочуть погодитись на пропозицію Заходу, щоб число вояцтва зменшити по обох сторонах до 700,000 і відповідно теж танки. Входять тут в гру стільки факторів, що ніхто не бере до уваги можливости порозуміння з совєтами на тому форумі.

2.Обмеження стратеґічної зброї" — це продовження переговорів САЛТ II під новою назвою СТАРТ. Ці переговори ведуться у Женеві від червня 1982 року.

(Продовження буде)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи правильне твердження, що в СССР кожен, щоб жити, мусить належати до вислужницької московському окупантові організації комсомолу чи партії?

ВІДПОВІДЬ: Це питання належить до таких питань, що на них не можна дати однозначної відповіді : так чи ні. До цього питання можна підійти по-різному.

1-ий підхід. Комуністів у СССР приблизно 5-6 відсотків. Разом із сім'ями це складає 25-30 відсотків населення. Отже, для доведення думки, що кожен, щоб жити, мусить належати до партії, треба було б мати інформацію, що 70 відсотків людности СССР не живе... Однак, цього нема. Безпартійні в СССР живуть, правда, не з такими вигодами, як партійні, але живуть. Очевидно, що цей підхід до питання заперечує необхідність вступу до партії.

2-ий підхід. Якщо під словом ,,жити" розуміти ще й можливість вийти з-під дріб'язкової опіки бюрократичних п'явок, то, справді, вступивши до партії, людина звільняється від повсякденного контролю ,,свідомих громадян" СССР, котрі втручаються в життя ,,несвідомих" на кожному кроці. Вступ до партії звільняє людину від ,,опіки" найдрібніших, а тому найнеприємніших, уболівальників за її ,,політичний рівень". Проте людина не випадає з поля зору вищої ієрархії ,,опікунів". Члени партії перебувають під постійним контролем, і коли він ,,ухиляється" від лінії партії, то його гарненько з неї вичистять. Щоправда, тут не можна робити широкі узагальнення, бо до різних осіб вимоги з боку партії різні. Існує категорія людей, що від них вимагають тільки формального членства. До цієї категорії належав, наприклад, Максим Рильський. Можливо, навіть, що партійний квиток був для Рильського охоронною грамотою від сталінських репресій. До цієї категорії людей належали і належать письменники, артисти, митці, композитори, вчені. Звичайно, їм належить давати продукцію, що задовольняє партію. Але ж те саме мусять робити і безпартійні. Виходить, що великої різниці між партійними та безпартійними нема, і на ділі часто буває, що безпартійні, доводячи свою ,,льояльність" стараються більше від партійних.

Таким чином, наведені міркування змушують визнати, що в кожному окремому випадку мотиви вступу чи невступу до партії можуть бути різні і по-різному можуть бути оцінені. Щодо мене особисто, то мені більше імпонує 1-ий підхід до питання. Читачі ж можуть вибрати собі той підхід, який їм найбільше до вподоби, або й виробити свій, інший підхід. Записавши свої думки на папір — присилайте до редакції. Може, таким шляхом і відшукаємо таку дорогу для всіх нас та для історії істину.

В ГОСТИНІ У ШЕВЧЕНКА

(юст) Можна сказати, що ми громада, не часто відвідуємо Тараса Шевченка на його постументі у столиці. Він не по дорозі нам у нашому будні і він далеко від нас, бо ми великою більшістю, живемо по довколишніх стейтах Вірджінії та Мериленду. Ми ждемо на Шевченкові Дні, або інколи на нагоду показати його нашим приїжджим гостям, щоб піти туди, де він стоїть. Тоді геній пророка, поета, вчителя керує нашими думками й почуваннями.

Але коли доведеться нам відвідати Тараса Шевченка не про свято, а так про будень, без іншої спонуки як тільки гостина, тоді приходять до нас інші думки, спомини, враження, обсервації; — може особливо спомини. А інколи це спомини з відкликом до сьогодні. І тоді вони набирають особливої сили переживання.

Недавно я підходив до камінного підніжжя монументу; два чорні робітники саме кінчали там свої щоденні порядки (сказали мені, що роблять це щоденно). Один збирав куски паперу й іншого сміття, настромлюючи їх на гостро закінчений кийок; другий замітав замашисто великою мітлою, хоч без особливої уваги, бетоноване підніжжя монументу, потім підійшовши до мармурових лав на долішньому краю цього підніжжя, збирав і кидав у мішок порожні пушки з пива, пару бронзових пляшок, якісь коробки... Коли відійшов, куски розбитого шкла залишилися під лавою. Чомусь мусів я дивитись на ці порядки біля нашого Тараса, що його робили чужі йому найняті люди, без ніякого сантименту, який родиться з почуття особистої пошани. І здавалося мені, що зір Шевченка теж був спрямований на те сміття; може пізнав він по ньому, що ці гості, які тут були, напевно не його земляки, а ,,тубільці" з іншими думками, як пошана поетові... Може взагалі думав він про те, що, ось величавий пам'ятник йому, що поставили вдячні земляки, тепер під опікою чужих, байдужих людей..

Я сидів на мармуровій лаві і неначе відчував питаючий зір Тараса Шевченка на мені. Але мої думки летіли понад двадцять років у зад у часі. Тоді ми вже готувались ставити пам'ятник Шевченкові у столиці і шукали йому місця. А на те мусів дати дозвіл Федеральний Уряд, якому тоді підлягав Вашінгтон. Нас, представників Шевченківського Комітету, возили урядники Комісії парків дистрикту Колюмбії, показуючи вільні площі, де можна б ставити монумент. Саме показали нам невеличку площу, чи радше місце, в малому парку на горбі біля публічної бібліотеки при вулиці Висконсин у Джорджтавнській дільниці міста, переїхали трьома автами міст понад Рок Крік Парком, вулицею ,,Пі" і повернули по 22-ій вулиці наліво в напрямі Массачусетс Авеню, де теж була невелика площа вільною. Два перші авта помчали наперед, а я, в останньому, помітив зелений трикутник травника у підніжжі костьола Пілґримів, де наша громада інколи винаймала залю на національні свята. Я запитав і мені було сказано, що ця площа теж вільна. Наступного дня я ще раз оглянув площу і її околицю, порівняв з іншими пропонованими площами і написав про цю площу Шевченківському Комітетові. Її і вибрали. Але я не знаю, чи вдоволений з цього Тарас Шевченко бо справді, тоді це не було надто привабливе місце: доми що стояли ліворуч при 22-ій вулиці були занедбані, понищені, мабуть їх замешкували бідняки; при вулиці ,,Пі", у підніжжя трикутної площі пам'ятника стояла бензинова станція, теж на вигляд занедбана, з якоюсь будовою назовні і понищеними автами на площі. А далі в продовженні вулиця ,,Пі" у напрямі Дюпонт Сіркел і до центру міста, мала тоді не найкращу репутацію щодо соціяльного й морального характеру її мешканців, занедбаного вигляду домів і інколи підозрілих крамничок і інших таверн. Тільки по той бік 23-ої вулиці, як імпозантне тло для монументу, стояв довгий білий будинок костьола Пілґримів з вежею. А по оба боки площі, однонапрямними вулицями 22-ою і 23-ою проходив постійно автовий рух між ,,Вулицею Амбасад" — Массачусетс Авеню і Департаментом стейту в місті, туди й назад, і Шевченко мусів стати там щоденним видом. Це могло бути, і, мабуть, є тепер, свого роду дипломатична пропаганда...

Того дня я проходив вулицею ,,Пі" від славного Дюпон Сірклу, де перехрещуються зіркою, крім цеї вулиці теж важливі й центральні вулиці Вашінґтону Коннектикат, Массачусетс і Ню Гемпшір Авеню. Тепер на вулиці ,,Пі" (яка є головною дорогою з центру міста до Шевченка) стоїть елеґантний готель, два нові мешканеві будинки, великий японський ресторан, чотири мистецькі ґалерії і прохожі, біля яких (може трохи оптимістично) не ляч но проходити. Теж будинки ліворуч монументу відновлені, один великий мешкальний готель, кілька бюрових будинків і теж мистецька ґалерія. Вкінці і бензинова станція змінила вигляд в користь.

А сам Шевченко? Його бронзова постать позеленіла від патини, але це, здається мені, додає характеру і поваги. Тільки написи на камінному п'єдесталі, що були золоті, тепер побіліли і тільки тому трохи видні, що викуті.

Так думав я і неначе старався переконати Тараса, щоб вибачав вибір місця (не легко це, бо він не бачив інших можливих місць).

Не знаю, чи з його задуманого обличчя міг я прочитати, що він думав. Може байдуже було для нього місце, де його ми поставили; може й байдуже було йому чи свої чи чужі прибирають і чистять його монумент. Але може, дивлячись здалека зажуреним поглядом звисока на площу перед ним, він згадує ці тисячі і тисячі його захоплених земляків, що вітали його ще дев'ятнадцять років тому назад у почутті єдности в одній нації і тільки нації, якої він був пророком. І може сумнівається він, чи знову, коли прийде його річниця, прийдуть вони до нього у єдності любови і пошани. Бо справді — не однаково йому...

Вступна стаття, що була поміщена в 3-му березневому числі ,,Бюлетеню" Об'єднання Українців Вашінґтону. — Ред.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ГРОМАДСЬКИЙ ВЧИНОК УЧНІВ ШКОЛИ З ГЕМТРЕМКУ

Учні української школи Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш., під проводом своєї вчительки і кляс ної опікунки Ксені Кучер, дали доказ своєї громадської зрілости. Щоб вшанувати Тараса Шевченка, вони видали металеву відзнаку-жетон з написом: ,,Т. Шевченко 1814-1861", з подобою ,,Кобзаря" в лавровому вінку і з підписом ,,Школа НПЗ у в Гемтремку".

Цей жетон розповсюджують школярі поміж громадянством, а дохід із продажу призначили на пресовий фонд ,,Веселки". Акція розповсюдження жетону, яка почалася в ,,Тижні Шевченка" 7-го до 1-го березня, триватиме цілий місяць.

Проєкт відзнаки виконала Таїса Когут із 6-ої кляси, а про технічне його виконання подбала теж учениця тієї кляси Софійка Малиновська. Придбати кошти на виготовлення жетону допомогли спонзори з-поміж громадянства, жертвуючи від 10 дол. вгору. Прізвища пожертводавців будуть проголошені в пресі.

У здійсненні цього шляхетного задуму взяла ентузіястичну участь ціла 6-та кляса.

Акцію попередило письмове звернення до громадянства. У цьому заклику з'ясовано ціль задуму, а саме: ,,Дохід із продажу призначено на пресовий фонд цінного журналу для дітей ,,Веселка", який вже кілька разів поміщував праці учнів нашої школи й матеріялами якого часто користуються школярі".

У листі до редакції ,,Веселки" вчителька Ксеня Кучер пише: ,,Високо оцінюємо Вашу працю й журнал ,,Веселку" й тому хочемо допомогти Вам не тільки словами, але й ділами!"

Громадська постава школярів 6-ої кляси, яка є доказом їхнього прив'язання і вдячности ,,Веселці", це найкраща і найбільш зворушлива нагорода, яку журнал міг отримати в недалеке 30-ліття свого існування.

Щире спасибі!

Редакція ,,Веселки"

Юліян Мовчан

З ПЕРОМ ПО ЕВРОПІ

III.

Потім, ідучи цією площею, наткнетеся на широку дорогу яка є бульваром маршала Толбухіна (відомого совєтського маршала), а потім ввійдете на вулиці — Московську, Руську, Леніна, вулицю 7-го Листопада (дата большевицького перевороту в Росії 1917 р.), майдан Александра Невського, будинок совєтського аерофлоту, російську ,,кніґавіцу" (книгарні), пам'ятник Совєтській Армії, пам'ятник Ленінові, і т. д. і т. п.

Правда, є тут імена також болгарських діячів, як вулиці Благоєва, Кларова, Дімітрова, Левського, Раковського та інших, проте цими іменами названі вулиці чи майдани, які містяться трохи далі від центру.

Подібно до Москви, в Софії також є мавзолей, в якому лежить забальзамований ,,болгарський Ленін" — Георгій Дімітров, який помер 1949 року. На жаль, ми не могли піти до середини музею, бо в той день він був замкнений. Як відомо, ім'я Георгія Дімітрова, як одного з провідників світового комуністичного руху, стало добре відомим з 1933 року. Прийшов в тому році до влади в Німеччині, гітлерівський уряд, аби скомпромітувати комуністів, заарештував Дімітрова, який тоді перебував у Німеччині, обвинувачуючи його в організації підпалу німецького райхстагу. Але сталося так, що завдяки своєму непересічному ораторському талантові, посднаному в не меншій мірі з адвокатськими здібностями, Дімітров, як тоді писала преса, з обвинуваченого перетворився в обвинувача тих, хто його судив (він рішуче відмовившись від будь-яких адвокатів оборонявся сам). Не маючи достатніх доказів аби перед лицем громадської опінії світу можна було засудити Дімітрова, німецький суд вимушений був випустити на волю вождя болгарських комуністів. Дімітров зразу прилетів до Москви де Сталін незабаром назначив його на генерального секретаря III Інтернаціоналу. Коли під час Другої світової війни з наказу Сталіна III Інтернаціонал було ,,розв'язано", Дімітров поїхав назад на свою ,,родіну" Болгарію, де він став комуністичним ,,босом".

Хоч уже була друга половина вересня, отже, — кінець вакаційного сезону, проте, судячи по мові, ми помітили, що в Софії то тут, то там, і далі ходили невеликі групи підсовєтських туристів. Звичайно, на це були свої причини. Поперше, дістати перепустку до Болгарії їм напевно було значно легше, ніж до якоїсь ,,капіталістичної" країни. Подруге, для них тут фактично не існує мовна проблема — більшість болгарів досить добре, якщо не володіє, то принаймні, розуміє російську мову.

Але ми помітили, що підсовєтські туристи чомусь уникають зустрічів із туристами інших країн. Та все ж таки, бажаючи з ними нав'язати бодай мінімальний особистий контакт і в той спосіб дещо довідатися, мовляв, як там на ,,родінє" вони поживають, і т. д.), ми звернулися до бюра, яке організує туристичні подорожі по місту, аби нас було приписано не до англомовної групи (бож ми, мовляв, приїхали зі ЗСА), а до групи, в якій має бути російськомовний провідник, тобто, фактично, до групи підсовєтських туристів. На це нам ввічливо відповіли, що, на жаль, вони цього не можуть зробити, бо вони мають наказ не ,,мішати" підсовєтських туристів із ,,західниками", тобто, туристами, що прибувають з не-соціялістичтичних країн.

Та як би там не було, але судячи по всьому, болгари, виглядає, якщо, може й не аж так дуже щасливі, що доля чи історія їм судила опинитися у совєтському бльоці, в якому головну ,,скрипку" грає Москва, то в кожному випадку серед них не відчувається якогось протисовєтського чи протиросійського наставлення, як це можна легко помітити серед населення інших сателітів підсовєтського бльоку. І тому, сидячи на лавочці в парку недалеко нашого готелю і перекидаючись словами про те і се з одним болгарином середнього віку, я обережно почав задавати йому питання аби, нарешті, він може щось сказав про наставлення болгарів до Росії. Тим більше, що наш співрозмовник виявився інтеліґентною людиною — він працював не то в якійсь книгарні, не то в бібліотеці.

Звичайно, в таких випадках, як ми переконалися, найкраще спочатку задати питання — як болгари ставляться чи ,,люблять" Америку. Мовляв, ось я, турист прибув із ЗСА і хотів би знати про це. І я так і зробив. Болгарин відповів, що, звичайно, болгари не мають нічого проти американців, хоч погано, що вони, мовляв, хочуть ,,захопити" Кубу та Сальвадор... Потім, слово по слову, запитую, нарешті, його, а яка його думка про Совєтський Союз? З того, що я вже бачив, кажу, між Болгарією та СССР мають бути дуже добрі стосунки.

— Так, вони є добрі, — відповідає мені болгарин. — А чому вони могли б бути поганими? Ось бачите отой великий пам'ятник з бронзовими фігурами? — сказав він, показуючи на вищезгаданий ,,Пам'ятник освободітєлям". — Це пам'ятник російському цареві Олександрові II та його генералам, які понад сто років тому — 1877-78 роках визволили нас з турецької неволі. Біля п'яти століть ми були під окупацією отоманської імперії і ніхто нам не допоміг визволитися, а ось цар Олександер II визволив нас. Можливо, в Росії він робив погане діло і за те революціонери його забили, але нам, болгарам, він допоміг! Так само допоміг нам совєтський маршал Толбухін, ім'я якого носить ось той величезний бульвар, який проходить через цілу Софію, і СССР допоміг нам позбутися фашизму. Якби не допомога совєтської армії, то, правдоподібно, в Болгарії і досі на престолі сидів би цар... Ви повинні розуміти, що Болгарія не тільки ніколи не була під російською окупацією, але, навпаки, Росія не раз допомагала нам здобути свою незалежність... Чи маємо ми за це ненавидіти Росію?

Так відповів мені болгарин, можливо комуніст. Я, правда, не хотів його запитати — а чи Болгарія була б такою, як тепер, також у тому випадку, якби вона не була відмежована Румунією і мала спільний кордон з російською чи совєтською імперією? Та ж спільний кордон, однакова (православна) релігія, подібність мови — це ті три найголовніші умови, які дуже сприяли російській колонізації України. Те, що болгарська держава появилася кілька століть перед тим, як появилося Московскоє Государство, не могло б її урятувати — Україна-Русь також постала кілька століть раніше від Москви, проте це її такою не врятувало.

(Продовження буде)

ПОВІДОМЛЕННЯ й ПОДЯКА

ДИРЕКЦІЯ СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ІМ. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО

подає до загального відома і висловлює подяку всім Меценатам, Членам-Фундаторам і Добродіям-Прихильникам, які в 2-му півріччі 1982 р. склали свої дари на цілі Інституту (в американських долярах):

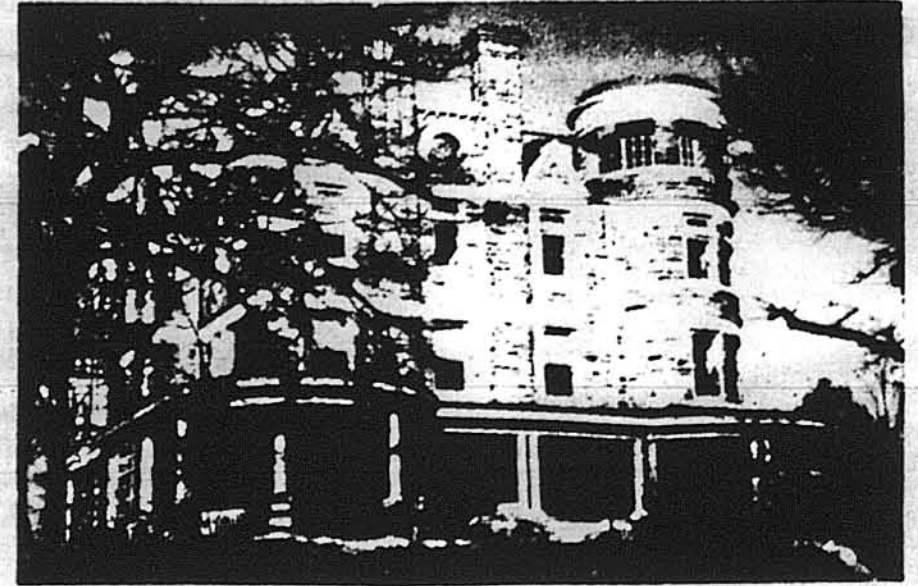
	В 2-му півріччі 1982	Склали раніше
1. Фундація Олександра й Марії Семененків	$30,067.38	30,000.00
2. Федір Капуста, Ню Йорк, початок фундації для студій справжньої суті марксизму-ленінізму	3,000.00	
3. Й. і А. Біловуси, Ст. Петерсбурґ, Фл., меценатство	1,000.00	8,250.00
4. В. і Л. Кострубяки, Філяд., сторіччя Липинського	1,000.00	2,900.00
5. М. і І. Коці, Монтклер, Н. Дж., на фундацію О. і М. Семененків	1,000.00	2,738.00
6. Е. Зиблікевич, Філад., на обстановку до заль	600.00	6,609.00
7. Ст. Душенко, Баффало, Н. Й., меценатство	500.00	17,072.00
8. К. Кондра, Філя., на господарські витрати	500.00	
9. Іван Татарин, Дітройт, На чл.-фундаторство	300.00	1,535.00
10. Б. і Н. Ковалі, Гатдесдейл, Н. Й., меценатство	250.00	2,535.00
11. СУК Провидіння, Філя., річний даток	250.00	150.00
12. Й. Печенюк, Ванкувер, Б. К., в пам'ять дружини бл. п. Марії	100.00	3,100.00
13. В. Лотоцький, Ардмор, Па., в пам'ять Спочилих	100.00	4,340.00
14. Я. і Є. Біловуси, Ютика, Миш., чл.-фундаторство	100.00	2,000.00
15. Ірина Ільків, Престон, Онт., чл.-фундаторство	100.00	1,100.00
16. Роман Смик, Кол Ситі, Ілл., чл.-фундаторство	100.00	910.00
17. Ольґа Оппфельт, Белвю, Ваш., в пам'ять мами бл. п. Марії	100.00	500.00
18. о. В. Базилевський, Байсайд, Н. Й., сторіччя В. Л.	100.00	225.00
19. Данило Богачевський, Мк Лін, Вірдж., Вид. Фонд	100.00	150.00
20. Ів. Петик, Філя., неприйнятий гонорар	100.00	25.00
21. Р. і Г. Поритки, Н. Й., сторіччя В. Л.	100.00	25.00
22. Люб. Бей, Трой, Миш., чл.-фундаторство	100.00	20.00
23. В пам'ять бл. п. Олександра і Марії Семененків та на доповнення створеної Ними 60-тисячної фундації: Маріян і Іванна Коці — 1,000.00 дол. (дивись список ч. 5), Оксана Воронин — 20.00 дол. На потреби Інституту в пам'ять О. і М. Семененків склали: В. Лотоцький — 50.00 дол. (див. список ч. 13), В. Кострубяк і Е. Зиблікевич по — 25.00 дол.	70.00	
24. В пам'ять бл. п. Тетяни Душенко склали: Й. і А. Біловуси і Вол. Лотоцький — по 50.00 дол.; В. Кострубяк і Е. Зиблікевич — по 25.00, Марія Ємець і А. Дякун — по 20.00, С. і А. Чорні і М. Колачко — по 15.00; І. і О. Білинські і П. і Б. Коменаники - по 10.00; М. і Н. Кудерявці — 5.00 дол.	195.00	
25. На видання „Дворянства і шляхти в Україні" склав: Федір Капуста	60.00	
26. Частина Коляди та інші датки нижче 100 дол. І. і О. Коровицькі та Борис Филипчак — по 50.00; М. і С. Заплатинські — 30.00; Вас. Пакуляк — 25.00; Р. і В. Гординські, І. Онишканич і М. Рощаковський — по 20.00 дол.	275.00	
Разом за 2-ге півріччя 1982 року	$40,407.38	$84,079.00
Разом за 1-ше півріччя 1982 року	$33,205.00	
У підсумках за цілий 1982 рік	$73,612.38	

Список показує, що 1982 рік (століття з дня народження Вячеслава Липинського) — був найуспішнішим досі під фінансовим оглядом. Збільшились у тому ж році також архівні й бібліотечні фонди та музейні цінності історичного значення. Придбано теж додаткові меблі та обстановку для заль і кімнат великого будинку. Сталося це все завдяки ідейності та надзвичайній жертвенності наших меценатів, членів-фундаторів і допоміжнього Членства, а також беззаробіткової праці наукових співробітників Інституту та цілої його Дирекції.

Крім постійних праць над приготуванням до друку спадщини В. Липинського, в 1982 році посунено значно вперед дослідницьку і вступно-редакційні роботи над рукописною спадщиною гетьмана Павла Скоропадського, зокрема над Його спогадами за час командування Ним І. Українським Корпусом у 1917 році та Його Гетьмануванням у 1918 році. Можна надіятись, що в 1983 р. (у сто десятиріччя з дня народження Гетьмана), появляться заходами й засобами Інституту два томи цих Спогадів: Україномовний і російськомовний (оригінальний). Кожний том матиме ок. 500 сторінок. Одночасно, Вельможна Пані Олена Скоропадська-Отт та її чоловік Дост. п. Людвик Отт, взялися за німецькомовний переклад цих Спогадів. Не треба казати з якими величезними коштами пов'язане видання згаданих документів історичного значення.

В ч1982-му році, ми поховали на цвинтарі в Бавнд Бруку, Ню Джерзі бл. п. Марію Романівну Семененко, яка разом зі своїм чоловіком, бл. п. Олександром вирішили створити при нашому Інституті 60-тисячну фундацію імени О. і М. Семененків. Хай святиться вічно пам'ять тієї шляхетної Родини!

Дякуємо всім нашим Меценатам, Членам-Фундаторам і Добродіям-Прихильникам, які виявили свою подивугідну жертвенність у 1982-му й попередніх роках та поручаємось Їхній пам'яті на будуче.



W. K. LYPYNSKY, EAST EUROPEAN RESEARCH INSTITUTE, INC.
469 Flamingo Street ■ Philadelphia, Pa. 19128 ■ (215) 482-7111

Філядельфія в січні 1983 р.

ДИРЕКЦІЯ СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ІМ. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО

Концерт Візантійського Хору з Голляндії в Мюнхені

В днях 18– 21 лютого ц.р. гостив оказійно в Мюнхені відомий Візантійський хор з місту Утрехту в Голляндії Цим разом хористи були гостями свого диригента проф. Мирослава Антоновича—на весіллі його доні Андрусі Антонович, вінчання якої з Левком Віличем відбулося в суботу, 19-го лютого. Хор брав участь в літургічній весільній відправі, а в неділю співав до Архиєрейської Служби Божої в катедральному храмі Покрови Пресвятої Богородиці; Службу Божу з отцями відправив Владика Платон Корниляк, який під час проповіді привітав проф. М.Антоновича й хористів та подякував їм за незвичайно гарний хоровий літургічний супровід.

Користаючи з нагоди довшого побуту в Мюнхені, відбувся тут, у п'ятницю, 18-го лютого, під патронатом ЦПУЕН —у відомій акустичній Залі мистців (у Кюнстлергавзі) —успішний концерт, в програму якого в першій половині ввійшли відомі наші церковні молитви, гимни та пісні, а в другій половині—світські пісні, народні й сучасні. З нашої церковної музики в першій частині було виконано: „Буде ім'я Господнє" і „Херувимську пісню" (Бортнянського); „Отче наш"; Фраґменти з Вечірні з Києво-Печерської Лаври; „Тобі радується"; Недільні тропарі; кантату про „Страшний суд" (Котка) і „Ектенію" (Гнатишина).

В другій частині концерту хор відспівав „Де срібний Сян пливе" (Котка), „Карпати, Карпати" (Шамо), „Гей, браття, опришки"—(Кос-Анатольського), „Забіліли сніги" (Лисенка), „Чорнявая молодичка" (Гнатишина), „Вечірню пісню (Стеценка), „В гаю, гаю" (Леонтовича), „Закувала та сива зозуля" (Ніщинського) та на додаток „Коломийку" (Гнатишина) і „Засяло сонце золоте" (Недільського).

Своєю багатою програмою концерту хор залишив прегарні спомини серед учасників, серед яких були численні українці з Мюнхену та околиць, а також баварці, на яких цей концерт зробив особливо добре враження.

Після концерту в імені ЦПУЕН і місцевої громади привітав проф. М. Антоновича та хористів Візантійського хору мґр Антін Мельник—голова, який подяку вав за гарно приготовану програму концерту.

При цьому треба згадати, що був це фактично третій виступ цього хору в Мюнхені, якщо врахувати попередні імпрези, коли Візантійський хор в числі кількох хорів і оркестр брав участь у 1958 році в рамках святкування 800-ліття Мюнхену, а також у 1960 році з нагоди Евхаристійного конґресу.

Утрехтський Візантійський хор—це рідкісне і обопільно корисне явище в нашому еміграційному житті. Рідкісне воно тим, що проф. М.Антонович, родом з Долини біля Станиславова, після музичних студій у відомих консерваторіях у Львові Відні і докторату в Голляндії, вже як відомий диригент, не маючи на той час українських співаків-хористів у Голляндії, рішив заохотити до співу молодих голляндців міста Утрехту й околиць, з різного прошарку життя й професій. Він зумів створити з них хор, який з часом став на високих мистецьких вершинах.

Як хорова одиниця Візантійський хор—унікальне явище також серед голляндців, бо це вперше в Голляндії впродовж літ існує одиниця, яка плекає хорову традицію Східньої Церкви. Цей хор рівнож важливий й для нас, бо вже 30 років він плекає і ширить музичну культуру нашої Церкви, зокрема церковного співу і нашої музики не тільки в Голляндії, але по цілому світі через численні концерти закордоном та платівки-записи свого репертуару. Ці платівки випущені професійними фірмами з награних хорових виступів у Голляндії, Франції, Німеччині і в ЗСА. Великим додатнім явищем в нашій культурі є те, що Візантійський хор зберіг старі традиції нашого церковного співу, що у нас через українізування церковного співу або затратилося, або надало зовсім іншого звучання окремим пісням і церковним гимнам. У виконанні цього хору церковні гимни, молитви, пісні звучать так, як вони звучали по наших церквах в краю,в Україні,30-50 років тому.. Треба аж співу цього хору, щоб минулу традицію нашого церковного співу почути знову і нею милуватися, так як це було колись.

Своїм складом—понад 40 співаків—Візантійський хор творить поважну хорову одиницю з сильними і виробленими голосами.

Глядач милується чистотою їхнього виконання точок програми і з вдоволенням подивляє їхню справність у вимові при виконанні наших пісень.

Впродовж свого 30-літнього існування Візантійський хор дав сотні концертів в церквах і концертових залях Голляндії, Бельгії, Франції та Австрії. Співав він в катедрі Вест Мінстер у Лондоні. Не раз хор виступав в Амстердамі з відомою українською співачкою Євгенією Зарицькою, а також із славним Мирославом Скалою-Старицьким та іншими співаками.

Візантійський хор зробив також велике концертове турне по Канаді і З'єднаних Стейтах Америки в 1975 році з нагоди свого 25-ліття, коли то впродовж 16 днів дав аж 21 концерт. З нагоди 25-ліття тоді ж відбувся в Утрехті в Концертовій залі концерт зі симфонічною оркестрою, під час якого хор виконав фрагменти опери „Тарас Бульба", „Каменярі" (Людкевича) та прологу до „Мойсея" (Антоновича), як про це з заслуженою гордістю згадує сам диригент.

Подібне турне по Канаді і Америці повторив Візантійський хор в 1980 році, започаткувавши святкування Ювілею 30-ліття. Тоді хор впродовж 23-ох днів дав 18 концертів, що було теж великим успіхом, якщо врахувати віддалі і лети до віддалених міст—Едмонтону, Саскатуну, Вінніпеґу, Чикаго, Дітройту, Рочестеру, Філядельфії, Монтреалю і Ню Йорку. Хор виступав тоді зі своєю програмою в парляменті Канади—в Оттаві, а також відспівав Архиєрейську Літургію в українській католицькій катедрі у Філядельфії.

Візантійський хор має ряд власних платівок зі свого репертуару високої мистецької вартости: Панахиду, ЛітургіюСв. Івана Золотоустого, Колядки й щедрівки та інші. З нагоди 30-ліття має він тепер нову окрему платівку і касетку з українськими народними та літургічними піснями.

Д-р Б. Кузь

СВЯТКУВАННЯ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА В НЮАРКУ

В селі Заздрість в Західній Україні народився 17-го лютого 1892 року Блаженніший Патріярх, Глава і Батько Української Помісної Церкви, Кардинал Йосиф Сліпий, що став символом мучеництва за свою Церкву і народ.

День 17-го лютого входить в історію не тільки Української Католицької Церкви, але і в історію українського народу, як день великого Подвижника Віри та незламного духом вірного сина України.

Парафія в Нюарку, Н.Дж. ще довго перед звільненням Блаженнішого Патріярха Йосифа з сибірсько-каторжного заслання, вплела дату 17-го лютого в календар парафії та з року в рік з великою увагою, гідно та достойно її відзначує.

І в цьому році, в 91-шу річницю народження та 20-ту річницю звільнення Ювілята з заслання, в четвер, 17-го лютого, відзначила парафія св. І. Хрестителя в Нюарку дуже врочисто. Три священослужителі: о. Михайло Кучмяк, ЧНІ., парох, та отці Михайло Перетятко, ЧНІ, і Методій Кушко, ЧНІ, відслужили Благодарственну Святу Літургію в намірені Ювілята, що її прикрасив мелодійний спів парафіяльного хору під диригентурою Михайло Добоша.

Портрет, праці д-р Ренати Дідик, що зображував імпозантну постать Блаженнішого Патріярха Йосифа, замаяно китицею червоних маків, біля нього уміщено Владиче сидження, а збоку запалене світло вказувало на духову присутність Ювілята.

На закінчення Благодарственної Святої Літургії всі вірні надхненно проспівали многоліттвіє Патріярхові.

Після обрядово-літургічних відправ у церкві відбувся святочно-релігійний концерт для шанування Ювілята, з участю хору церкви св. І.Хрестителя, Капелі Бандуристів „Гомін", деклямації, у виконанні вівтарних дружинників, одягнених у дальматики, та святочне слово, що його виголосив о. Михайло Кучмяк.

Благодарственна Свята Літургія, щирі молитви вірних, мелодійні співи хору сплелися в один нев'янучий вінець в дарунку за працю, заслання, терпіння, зневагу, мучеництво та великі зусилля і незламну поставу в обороні прав Церкви та народу в нинішних часах.

Жаль, що ювілейних святкувань на пошану Блаженнішого Патріярха, в день Його народження, не відзначила своєю участю та молитвою вся парафія.

Парафія Церкви св. І.Хрестителя в Нюарку від довшого часу продовжує спеціяльні збірки на фонд Блаженнішого Патріярха двічі в році, а також збагачує фонд Беативікації Слуги Божого Андрея Парафія Нюарку може сміливо стати прикладом для інших парафій, в яких такого роду фондів немає.

Блаженніший Патріярх сьогодні більше, ніж будь-коли, потребує нашої допомоги у його змаганнях, та молитов, щоб Всемилостивий Бог дав йому кріпкого здоров'я та дозволив зустріти святкування тисячоліття хрищення Руси-України, бо місія достойного Ювілята у завершенні нашої помісної Церкви патріярхатом не закінчена.

Наш чин хай уміщується у молитві та жертвенності, щоби нам не зустрінутися із закидом: „Оці люди устами шанують Мене, серце ж їхнє далеко від Мене" (Матей 15, 8).

Михайло Добош

ТУІА в Ню Йоку

Панель „Завтра мусимо творити сьогодні", що його влаштувала Головна Управа Товариства Українських Інженерів Америки в суботу, 5-го березня ц.р., у приміщеннях Українського Інституту Америки в Ню Йорку, був,без сумніву, вдалою імпрезою.

Панелісти, серед яких була більшість людей молодшого покоління, виявили знамените знання української мови, зрозуміння тематики та способу її презентації. Почав дискусію д-р Осип Мороз доповіддю „Минуле дуже важливе, але майбутнє ще важливіше"; далі д-р Богдан Цимбалістий — „Українське гетто іншими очима"; інж. Нестор Голинський — „Як вербувати членів для українських професійних організацій серед молодшої ґенерації"; інж. Юрій Савицький — „Українська громада на поселенні нині і в майбутньому та роля українського професіоналіста", та д-р Роман Процик — „Динаміка чи застій в перспективі майбутнього української громади на поселеннях". Окремі наголовки, один з одним тісно пов'язані, творили цікаву тематику, що була дійсно цікавою для біля 100 присутніх, серед яких були відомі в наших громадах люди. Майже всі присутні висловилися про цю імпрезу, що вона була солідно приготована і що була корисною і стимулюючою.

Це була мила мала спроба „шукання за майбутнім нашої громади", виходячи з конкретної реальности сьогодні. Потрібна вмілість побачити майбутнє у перспективі, бути готовим її формулювати й осягати, мати образ різних елементів, що таку чи іншу ціль допомагатимуть осягнути. Потрібне і „гетто" що може допомогти зберегти себе як однородну громаду, але рівночасно треба вміти вдовольняти усі культурні вимоги модерної людини. Українська громада повинна мати довір'я до українського професіоналіста і реалізувати й надалі гасло „свій до свого" у нових обставинах. Динамізм нашої громади повинен узгляднювати всі елементи, що їх змінливі обставини можуть приносити.

Ці доповіді були настільки важливі для нашої громади, що їх треба видрукувати і залишити як тривалий документ для вжитку не лише для ТУІА, але й для інших професійних та громадських організацій. Усі панелісти добре приготовилися до виступів, і громада повинна бути їм за це вдячна. Модератором панелю був Володимир Гнатківський.

Перед панелем вілбулася Пленарна Конференція голів відділів та членів Головної Управи ТУІА.

Вся імпреза була присвячена Олесеві Бердникові.

І.Я.Х.

Перший Курінь УПСеніорату ім. О. і С. Тисовських

у невимовному жалі й смутку повідомляє Членство Пласту й Українське Громадянство, що дня 8 березня 1983 року, в Клівленді, Огайо, після довгої недуги відійшов на Вічну Ватру



сл. п. пл. сен. керівництва

ГРИГОР БОБКІВ (ГРИБ)

вельми заслужений пластовий діяч: довголітній член Старшини Куреня, Суддя і в. о. Курінного; б. член Проводу Пл. Станиці в Ляндеку (Австрія), КПСтаршини в ЗСА та Головної Пластової Булави. За видатну пластову діяльність Покійний був відзначений орденом св. Юрія в золоті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

СТАРШИНА та ЧЛЕНИ 1-го КУРЕНЯ УПС складають горем опечаленій Дружині й Родині Покійного щирі вислови глибокого співчуття.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ Волтер Мондейл і президент Франції Франсуа Міттеран зустрілися в понеділок, 14-го березня, і обговорювали відносини між Сходом і Заходом та питання розміщення в Европі американських ядерних ракет середнього засягу. Мондейл назвав розмови з президентом Франції „дуже корисними".

АНҐОЛЬСЬКІ ПАРТИЗАНИ, які ведуть боротьбу проти марксистського режиму в Люанді, підтримуваного Кубою і Совєтським Союзом, заявили в понеділок, 14-го березня, що вони захопили в полон 64 чехо-словаків і 20 португальців, яких хочуть обміняти на засуджених британських найманців, які сидять у в'язницях в Люанді. В комунікаті, виданому наприкінці тижня Союзом повного визволення Анґолі говориться, що партизани вбили 174 вояків урядових військ і 13 кубинців у боях минулого тижня.

Баль Інженерів і презентація дебютанток у Дітройті



Зимовий Баль Інженерів і презентація дебютанток в Дітройті. Стоять (зліва): Патриція Енрайт і Юрій Дужий; Теса Масик і Мирон Гнатчук; Йоанна Маркович і Ігор Дацків; Марійка Рахвал і Петро Ворик; Карен Нюмен і Славко Ціко; Петра Гришко і Марко Легкий; Христя Зарицька і Мирон Серафин; Романа Ременюк і Марко Маркевич; Христя Юзич і Юрій Куций; Христя Ляш і Марко Фаріон; Надя Блюй і Іван Журківський; Леся Бішик і Володимир Михалик; Таня Сепел і Маркіян Федорович; Дана Феденко і Андрій Стасів; Наталка Капітанець і Михайло Гречний; Соня Прибула і Стефан Стасів; Оксана Гнатчук і Семен Ґоґоша; опікунка дебютанток Наталка Гевко, голова Відділу інж. Любомир Гевко, опікунка дебютанток Ірина Сеник, оранжер балю інж. Ігор Козак.

На терені метрополітального Дітройту одним із найбільше репрезентативних балів є зимовий равт з презентацією дебютанток, що його з року в рік влаштовує Дітройтський Відділ Товариства Українських Інженерів Америки.

Цю імпрезу численно підтримує громада Дітройту, бо вона вважається приємною атракцією для любителів добірної танкової оркестри та карнавального настрою. ТУІА і цим разом не завело гостей в їх очікуваннях, завершуючи імпозантну імпрезу і вже з черги 24-ту презентацію дебютанток, яка ввійшла в традицію товариського життя організації інженерів і дітройтської громади.

Цьогорічний баль відбувся 22-го січня у приміщеннях Українського Культурного Центру при вул. Раєн у Воррені. Баль почався коктейлами і вечерею при участі приблизно 300 гостей, в цьому багато молоді. Під час вечері грала оркестра „Явір" з Торонто.

Після вечері голова Товариства інж. Любомир Гевко, привітавши гостей, згадав про значення ролі Товариства у суспільному житті і відмітив популярність програми презентації дебютанток, що тепер стала вже на порозі чвертьстоліття. Побажавши гостям веселої забави, інж. Гевко представив аранжера забави інж. Ігоря Козака і передав йому дальше ведення програми балю.

Вміжчасі у вестибюлі вже зібралося 17 молодих панночок-дебютанток, які схвильовано й нетерпляче очікували презентації.

Почалась презентація і поодинокі представлення дебютанток, які, освітлені прожекторами, входили на залю, де при рясних оплесках гостей, під звуки музичного супроводу, вклонялися з ґрацією балерин на своєму першому виступі. В білих балевих сукнях і прикрашені китицями білих рож вони давали гостям чарівний образ краси молодого цвіту. У супроводі ескортів, одягнених у чорні смокінґи, молоді панночки заледве були в стані заховати зрозуміле зворушення і ентузіязм, які були помітні на їхніх лицях. Ґратулюючи дебютанткам, інж. Козак висловив надію, що ця презентація залишиться їм споминои, який буде їх лучити із життям української громади в кожному кутку світу.

Після тосту і шампанського наступив емоційний момент першого танку дебютанток з їхніми батьками під звуки „Київського вальсу". Відтак ескорти запросили дебютанток до віденського вальсу. Згодом танцювальна площадка заповнилась гостями, число яких зросло до 350 осіб.

Судячи по веселих настроях і забавовій атмосфері на залі, можна з певністю ствердити, що всі гості були задоволені балем, вечерею, програмою і милозвучністю оркестри „Явір", яка своїм репертуаром дослівно поривала гостей до танку. Пари і молодшого, і старшого віку танцювали під музику то консервативного, а то модерного жанру.

Забава закінчилася в першій годині вранці могутнім фіналом українських народних танків, що їх виконали дебютантки і їхні ескорти.

В успішному переведенні цієї імпрези слід відмітити заслуги доброї зорганізованости Відділу під проводом голови інж. Л. Гевка і вклад праці балевого комітету і його голови, молодого інж. Романа Василькевича. Організацією дебюту займались Ірена Сеник і Наталка Гевко, які старанно приготовили перебіг складної програми і кілька неочікуваних несподіванок. Квитками та розсадженням гостей зайнялися панство Надя і інж. Микола Лаврини, а запрошеннями — інж. Ігор Сеник. Гостям належиться подяка за введення приємного настрою і підтримку імпрези, чистий дохід з якої завжди призначений на цілі українського шкільництва та громадської діяльності ТУІ.

ІВК

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ГАЛУШКА, член УНС Відд. 236-го в Сеєр, Па., помер 7-го лютого 1983 року на 69-му році життя. Нар. 22-го листопада 1914 року в Сеєр, Па. Залишив у смутку дві сестри, Марію і Катерину Миррі, двох братів Карла і Івана, племінниці і племінника. Похорон відбувся 9-го лютого 1983 року на Українському цвинтарі в Атенс Тавншип, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

МИХАЙЛО ЛАВРИК, член УНС Відд. 47-го ім. О.Басараб, в Бетлегемі, Па., помер 14-го лютого 1983 року на 73-му році життя. Нар. 1910 року в Самборі, Україна. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Емілію, доню Олесю з чоловіком, трьох синів: Михайла Д. з родиною, Тараса з родиною і Івана. Похорон відбувся 17-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Спасителя в Бетлегемі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

ВОЛОДИМИР КОСАЧЕВИЧ - ЯВОРСЬКИЙ, член УНС Відд. 106-го ім. Св. Николая в Чикаго, Ілл., помер 15-го лютого 1983 року на 79-му році життя. Нар. 1902 року в Турці, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Наталію, дочку Віру Захаріясевеч, сина Мирона з дружиною Вірою, внуків Дарію, Ренату, Андрія, Христю і Оксану, кузинів Соломію Кавка, інж. Зенона Косачевича і ближчу і дальшу родину в Америці, Канаді і Україні. Похорон відбувся 19-го люторо 1983 року на цвинтарі. св. Николая в Парк Риджі, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

МАРІЯ ГРИЦУЛА, член УНС Відд. 413-го ім. О.Басараб в Юніон, Н.Дж., померла 19-го грудня 1982 року на 84-му році життя. Членом УНС стала 1936 року. Залишила в смутку сина Джеймса, чотири дочки — Катерину Баран, Анну Мінічелло, Марію Торнтон і Олену Клозен та 16 внуків. Похорон відбувся 23-го грудня 1982 року на цвинтарі Голливуд в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

МИХАЙЛО ЖОВНІР, член УНС Відд. 240-го ім. Є.Коновальця в Клівленді-Пармі, Огайо, помер 16-го вересня 1982 року на 58-му році життя. Нар. 1925 року в селі Цвітів, пов. Калуш, Україна. Членом УНС став 1971 року. Похорон відбувся 17-го вересня 1982 року на цвинтарі Крематорія в Клівленді.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1983 р.

Трентон, Н. Дж. Річні збори Т-ва „Вільні Козаки" 116-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі УНДому при Джеремія Авеню. На порядку: звіти Управи і К. Комісії, вибір нової Управи на 1983 р. Присутність чл. обов'язкова. — Управа.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., від год. 1 до 3 по пол. в залі церкви Св. Марії на Washington вул. Проситься всіх на збори. За Управу Ів. Бурний.

Філядельфія, Па. Річні звичайні загальні збори Т-ва ім. О. Ольжича 32-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в домі Українсько-Американських Горожан, 847 Північ Френклін вул. Проситься чл. прибути на означений час точно. — Я. Лебід, гол., В. Яців, секр.

Чикаґо, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. о. Николая, о год. 1-ій по пл. в Домі Відділів УНС при 843 Н. Вестерн Авеню, на які запрошує членів-членкинь Б-ва Управа Відділу.

Парма, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334-ий Відд., о год. 12:30 по пол. при 3324 Торрінґтон вул. в Пармі. Проситься чл. прибути. — Управа.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься чл. взяти участь. Є важні справи до полагодження також проситься приєднувати членів до Відділу. — В. Марущак, рекр. секр.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 2-ій по пол. з таким порядком нарад: відкриття, відчитання протоколу, звіти — фінансовий, організаційний і хворих, дискусія, союзові справи, внески і запити, звіт К. Комісії, уділення абсолюторії управі, затвердження новообраної Управи. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. По зборах — перекуска. — С. Васьків, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, кас., М. Завадецький, С. Приймак — чл. Управи.

Михайло Захарко...

(Продовження зі стор. 1)

Софія Лонишин і Є. Погода — вільні члени; Контрольна комісія: Й. Ярема — голова, Юрій Лонишин і Василь Бойко — члени.

Після вибору нової Управи предсідник Зборів попросив до слова головного предсідника УНСоюзу д-ра І. Флиса. Д-р І. Флис на початку свого слова подякував всім секретарям за придбання нових членів та закликав до дальшої активної праці для добра Союзу. В дальшому головний предсідник подав точний звіт про фінансову господарку УНСоюзу, про дотації на харитативні та громадські цілі та про організаційні здобутки в минулому році. Майно Союзу доходить до 48 мільйонів долярів, але членство не зростає задовільно. В минулому році було приєднано 2,483 нових членів, в тому самому часі Союз поніс втрату 1,207 членів. За словами головного предсідника, цю саму проблему мають інші братські союзи та комерційні компанії. В справі злуки УНСоюзу з УБСоюзом буде скликана спеціяльна конвенція, щоб обговорити всі справи. На закінчення головний предсідник заявив, що УНСоюз ріс і дальше буде рости для добра своїх членів та цілої української спільноти.

Наступним доповідачем був обласний організатор В. Оріховський, який висловив признання Управі та всім секретарям за добре виконану роботу. Він також дав поради, в який спосіб підшукувати нових членів. Дораджував використати нагоду придбати подвійне забезпечення без лікарських оглядин.

Збори формально закінчив М. Захарко і попросив присутніх на перекуску.

Ще можна...

(Продовження зі стор. 1)

поспішити і подати заяву до Головної Канцелярії УНС до 31-го березня 1983 року, виповнивши відповідну анкету, що зветься: УНС стипендійна аплікація. Додатково до виповненої аплікації, перед 1-им травня кожний аплікант повинен ще передати до УНС такі посвідки: свідоцтво шкільних чи студійних успіхів у науці; три листи-рекомендації від інших осіб — одна з таких осіб повинна знати про шкільні успіхи апліканта; копію першої сторінки податкових паперів з попереднього року батьків чи опікунів, що утримують апліканта; короткий життєпис апліканта; недавні одну-дві світлини апліканта; інші документи, які аплікант уважатиме відповідними для успіху його прохання.

Всі аплікації перегляне Стипендійна комісія УНС. Остаточне рішення про визначення стипендії і її висоту належить Головному Екзекутивному Комітетові. Стипендійну комісію очолює головний предсідник, а членами її є екзекутивні урядовці УНС, як теж деякі головні контролери і радні. Стипендії призачаються на один рік. Правила для виповнення аплікацій на стипендію є ті самі і для повторних аплікантів і для тих, хто подає заяву перший раз.

Схвалення стипендій буде подане до відома відразу після річних нарад Головного Уряду УНС 5-го червня 1983 року. Все листування в справі аплікацій скеровувати на адресу: Ukrainian National Association, Inc. Scholarship Committee, 30 Montgomery Street, 3rd Floor, Jersey City, New Jersey 07303.